

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ АВІАЦІЙНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
БАТУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ШОТА РУСТАВЕЛІ
БАТУМСЬКИЙ УЧБОВИЙ УНІВЕРСИТЕТ НАВІГАЦІЇ
УНІВЕРСИТЕТ МІЛТОНА ФРИДМАНА
ДЕРЖАВНИЙ БІОТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ЛУЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

**MILTON
FRIEDMAN
UNIVERSITY**

**МАТЕРІАЛИ
І Міжнародної науково-практичної конференції
«ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ
ПІДПРИЄМНИЦЬКИХ СТРУКТУР
ЗА УМОВ НЕСТІЙКИХ ПРОЦЕСІВ РОЗВИТКУ
ЕКОНОМІКИ»**

**Київ,
6 квітня 2023**

**MINISTRY OF EDUCATION AND SCIENCE OF UKRAINE
NATIONAL AVIATION UNIVERSITY
BATUMI SHOTA RUSTAVELI STATE UNIVERSITY
BATUMI NAVIGATION TEACHING UNIVERSITY
MILTON FRIEDMAN UNIVERSITY
STATE BIOTECHNOLOGICAL UNIVERSITY
LUTSK NATIONAL TECHNICAL UNIVERSITY**

**MILTON
FRIEDMAN
EGYETEM**

**ABSTRACTS OF THE
I International scientific-practical conference
«PROBLEMS AND PROSPECTS OF BUSINESS
STRUCTURES IN THE CONDITIONS
UNSTABLE PROCESSES OF ECONOMIC
DEVELOPMENT»**

**Kyiv,
6 April 2023**

Матеріали I Міжнародної науково-практичної конференції «Проблеми та перспективи підприємницьких структур за умов нестійких процесів розвитку економіки». 6 квітня 2023 р. К.: НАУ, 2023. 221 с.

Матеріали науково-практичної конференції містять короткий зміст доповідей науково-дослідних робіт теоретичного, методологічного та прикладного характеру які стосуються розробки та впровадження новітніх принципів, методів та моделей в системі управління розвитком економіки, а також застосування підходів, механізмів й інструментарію у вирішенні проблем і визначення трендів розвитку бізнесу задля підвищення якості прийнятих управлінських рішень в контексті сучасних проблем та протиріч глобалізації, моделювання складних систем різної природи, що забезпечує конкурентоспроможність суспільства та бізнесу у міжнародному цифровому просторі та за умов євроінтеграції.

Розраховані на широке коло фахівців, здобувачів вищої освіти та науково-педагогічних працівників.

Головний редактор:

Оксана Чумак, д.е.н., доцент, завідувач кафедри економіки та бізнес-технологій, Національний авіаційний університет.

Заступник головного редактора:

Юлія Штик, к.е.н., доцент, доцент кафедри економіки та бізнес-технологій, Національний авіаційний університет.

Члени редакційної колегії:

Peter Szatmari, Doctor of science, Associate Professor, Vice-Rector for General Affairs and Public Relations, Milton Friedman University;

Світлана Ягелюк, д.т.н., професор, професор кафедри товарознавства та експертизи у митній справі Луцького національного технічного університету.

Ілля Зібницького, директор Асоціації митних брокерів України.

Наталія Кащена, д.е.н., професор, завідувач кафедри обліку, аудиту та оподаткування, Державний біотехнологічний університет.

Ганна Мирошниченко, к.е.н., доцент, доцент кафедри економіки та бізнес-технологій, Національний авіаційний університет;

Рекомендовано до друку Вченою радою Факультету економіки та бізнес-адміністрування Національного авіаційного університету (протокол № 4 від 13 квітня 2023 року).

Матеріали публікуються у авторській редакції, мовою оригіналу. Автори несуть відповідальність за зміст і достовірність поданих матеріалів.

дієвих механізмів управлінського впливу, що уможливіть пошук і контроль реалізації заходів з підвищення результативності бізнесу, а також сприятиме задоволенню інформаційних запитів менеджменту підприємств на всіх етапах процесу розробки, прийняття і контролю виконання управлінських рішень.

Список використаних джерел:

1. Яківченко А. Інноваційний маркетинг промислового підприємства: довоєнний період та за умов російсько-української війни. Вісник Хмельницького національного університету. 2022. № 6. Т. 1. С. 88-93.
2. Кашена Н.Б. Аналітичне забезпечення управління комерційною діяльністю в контексті діджиталізації та маркетингових інновацій. Управління соціально-економічними системами на основі підвищення ефективності маркетингових послуг в умовах діджиталізації: колективна монографія за ред. д.е.н., проф. Чобіток В.І. Харків : Видавництво Іванченка І. С., 2023. С. 287-308.
3. Digital трансформація в ритейлі. URL: <https://edin.ua/digital-transformaciya-v-ritejli/>
4. Цифрова трансформація ритейлу. URL: https://migrupp.com/news/retail_transformation/
5. Kashchena N., Nesterenko I. Digitalization of the innovative development management information service of the enterprise. Mechanisms for ensuring innovative development of entrepreneurship. Monograph. Edited by T. Staverska, O. Mandych. – Tallinn: Teadmus OÜ, 2022. Pp. 238-254.

**Янчева Л.М. - к.е.н., професор,
Вац О.І. - аспірант,
Державний біотехнологічний університет, Україна**

ЦИФРОВІЗАЦІЯ БІЗНЕСУ В РИТЕЙЛІ: ПЕРЕДУМОВИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ

За сучасних глобальних викликів, що посилені геополітичними і гео економічними зрушеннями, цифрові технології дозволяють підприємцям створювати та розвивати бізнес в Україні, на ринках Європи та й в усьому світі. Їх поширенню та стрімкому впровадженню у діяльність господарюючих суб'єктів сприяє наявність і доступність діджитал-інструментів, які полегшують життя людей і покращують економіку. Тому доречним є виявлення потенціалу цифрових трансформацій в контексті комерційної діяльності та підвищення конкурентоспроможності ритейлерів у світовому співробітництві.

Індикаторами розвитку інформаційно-комунікаційних технологій та цифрового добробуту країни є індекси. У 2022 році порівняно із 2021 роком згідно даних Індексу мережевої готовності (Networked Readiness Index) [1], Україна покращила власні позиції на 3 ранги і посіла 50-е місце (NRI=55,71 пункти) серед 131 досліджуваної країни за наявністю і доступністю цифрових технологій, які полегшують життя людей і покращують економіку. Серед країн із середнім і низьким рівнем доходу, що завдяки потужним інвестиціям та високому рівню

впровадження інформаційно-комунікаційних технологій, покращила зв'язок своїх громадян, наша країна стала першою в світі.

Попри зазначене, цифровий добробут країни у 2022 році порівняно із 2021 роком погіршився. Так, за даними Індексу цифрової якості життя (Digital Quality of Life) [2], який вимірюється за параметрами доступності (вартість і час роботи із стабільним підключенням до мережі) і якості (покращення швидкості та стабільності підключення до мережі) інтернету, електронної інфраструктури (розвиненість та інклюзивність наявної електронної інфраструктури), електронної безпеки (відчуття безпечності та захищеності населення країни) та електронного уряду (розвиненість та цифровізація державних послуг країни), держава спустилася на 3 позиції вниз у світовому рейтингу, і станом на кінець 2022 року посідає 50 місце серед 117 країн світу та 32 у Європі. У 2022 році Україна продемонструвала доволі високі показники за доступністю інтернету (22 місце) та електронною інфраструктурою (37 місце). Проте отримала більш низькі результати в сфері електронного управління (64 місце), кібербезпеки (41 місце) та якості інтернету (94 місце). Комплекс вищезазначених змін в цілому і призвів у 2022 році до незначного покращення мережевої готовності нашої країни до цифрової трансформації та погіршення раніше досягнутих позицій у світовому рейтингу цифрової якості життя.

Через швидку зміну транспозиції цифрових трендів Україна зарекомендувала себе як інноваційна країна, здатна сприймати і ефективно використовувати цифрові технології для ефективної трансформації та підвищення конкурентоспроможності. Підтвердженням цьому є місце, яке посідає наша країна у 2021 році у рейтингу цифрової конкурентоспроможності (World Digital Competitiveness Ranking), що формується за трьома параметрами («знання», «технологічне середовище», «відкритість майбутньому»). Нажаль у 2022 році через обмежену надійність зібраних даних Україна не була включена до рейтингу. До речі, він показав, що: США погіршили власні позиції і були змушені поступитися Данії, яка вперше стала лідером за рівнем цифрової трансформації компаній і впровадження цифрових практик громадянами.

Слід зазначити, що попри вагомі цифрові здобутки останніх років Україна, нажаль, все ж таки залишається найменш діджиталізованою серед країн Європейського регіону. Це обумовлено низкою причин, проте основною є те, що позитивні зміни, які відбувались в країні, проходять значно повільніше, у порівнянні із іншими країнами. До того ж, в державі війна і географічно країна знаходиться в регіоні, де розташовані країни з високим та вище середнього рівнем доходу, тривалою найвищою конкурентоспроможністю у світі, серед яких найбільш підготовленими та багатообіцяючими для переходу до нової більш продуктивної, стійкої та інклюзивної економічної системи, визнані Скандинавські країни. Ними формується потужна економіка з високим рівнем доходу і рівнем впровадження новітніх інноваційних технологій (штучний інтелект, робототехніка, Інтернет-речей, 5G) та значними обсягами спрямованих в них інвестиції. Загалом за даними світових рейтингів економічної і цифрової конкурентоспроможності, Україна віднесена в категорію країн, що розвиваються, і економікою з низьким рівнем доходу. За рівнем економічної і цифрової конкурентоспроможності позиції України у 2021 році порівняно із попередніми

роками погіршилися, що відповідає 54 місцю із поміж 64 досліджуваних країн світу [3].

Проте за безпрецедентної швидкості розвитку і поширення хмарних технологій спроможність до цифрової трансформації економіки нашої країни та її рівень будуть зростати у напрямку підвищення продуктивності і створення «цифрових підприємств». Наразі все більше і більше ритейлерів звертаються до хмарних сервісів, переводячи бізнес у цифровий формат, переходячи до цифрових платформ і збільшуючи тим самим обсяги електронної комерції [4]. Тому перспективним є дослідження шляхів запровадження діджитал-інновацій та нововведень, орієнтованих на отримання конкурентних переваг, посилення ринкових позицій і безпечне функціонування ритейлерів.

Список використаних джерел:

1. Networked Readiness Index 2022. URL: <https://networkreadinessindex.org/>
2. Ranking Countries By Digital Quality of Life in 2022. URL: <https://www.visualcapitalist.com/cp/ranking-countries-by-digital-quality-of-life-2022/>
3. The IMD World Digital Competitiveness Ranking 2021. https://www.imd.org/globalassets/wcc/docs/release-2021/digital_2021.pdf
4. Kashchena N., Nesterenko I. Digitalization of the innovative development management information service of the enterprise. Mechanisms for ensuring innovative development of entrepreneurship. Monograph. Edited by T. Staverska, O. Mandych. – Tallinn: Teadmus OÜ, 2022. Pp. 238-254.

**Naumova T. - Candidate of Economic Sciences (PhD),
Associate Professor,
State Biotechnological University, Ukraine**

THE IMPACT OF MODERN ELEMENTS OF DIGITAL TECHNOLOGY DEVELOPMENT ON THE PROCESS OF FORMING THE ACCOUNTING ENVIRONMENT

The main vector of the twenty-first century is determined by the innovations of the digital economy, namely: the formation of artificial intelligence and robotics, cryptocurrencies, smart things, blockchain technology, Big Data for effective creative solutions, etc. Therefore, the issues of timely response of the accounting system to the global digitalization of the customer base, economic activity and the foundations of economic life are now relevant.

In our opinion, the impact of modern elements of digital technology development on the process of forming the accounting environment is positive in terms of increasing the level of transparency of information; accuracy of its tracking; reducing the cost of processing accounting data; the degree of information security; increasing the level of trust of internal and external users in the results of the audit. However, there are also weaknesses: complex digitalization technology; unpredictable social consequences; changes in the regulatory framework; the need to develop new standards; and the formation of new forms of trust and internal control on a mutual basis.